

شبه نامه نظارت بر نحوه نگهداری سگ های گله و نگهداری

تدوین کننده:

سازمان شهرداری ها و دهیاری های کشور

معاونت امور شهرداری ها

دقترباشکی عمرانی و خدمات شهری

دبیرخانه ستاد مرکزی کنترل جمعیت حیوانات ناقل بیماری به انسان

ماده ۱: کلیات

به استناد مفاد بند ۱۵ ماده ۵۵ قانون شهرداری ها که "جلوگیری از شیوع امراض ساریه انسانی و حیوانی و اعلام این گونه بیماریها به وزارت بهداشتی و دامپزشکی و شهرداری های مجاور هنگام بروز آنها و دور نگهداشتن بیماران مبتلا به امراض ساریه و معالجه و دفع حیواناتی که مبتلا به امراض ساریه بوده و یا در شهر بلاصاحب و مضر هستند." را از وظایف شهرداری ها دانسته و نیز مفاد بند ۳۱ ماده ۱۰ اساسنامه تشکیلات سازمان دهیاری ها مصوب سال ۸۰ در اشاره به همین وظیفه در دهیاری ها و از آنجاییکه بخش عمده ای از موارد حیوان گزیدگی در روستاها و شهرها توسط سگ های صاحبدار نیمه ولگرد بوقوع پیوسته است،

شیوه نامه نظارت بر نحوه نگهداری سگ های گله و نگهبان بر اساس مفاد زیر تدوین گردیده است.

ماده ۲: اهداف

- افزایش مشارکت بین بخشی در راستای اجرای بهینه برنامه کنترل جمعیت حیوانات ناقل بیماری به انسان.
- کاهش میزان آمار حیوان گزیدگی و کاهش هزینه های برنامه های کنترلی.
- تامین حقوق شهروندی.
- تامین حقوق حیوانات.
- ارتقاء سطح آگاهی صاحبان سگ در زمینه نحوه نگهداری سگ ها.

ماده ۳: تعاریف

اصطلاحات و کلماتی که در این شیوه نامه بکار برده می شود دارای معانی ذیل است:

- صاحب سگ:** فردی است عاقل و بالغ که سگ صاحبدار را در اختیار دارد.
- سگ صاحبدار (گله - نگهبان):** سگی است که به دلیل نیاز صاحبان مشخص برای اموری همچون حفاظت از احشام و نگهبانی از اماکن اعم از باغات - مسکونی - صنعتی و... نگهداری می شود.
- سگ بدون صاحب:** سگی است که فاقد صاحب مشخص، قلاده یا شناسنامه می باشند.
- سگ صاحبدار نیمه ولگرد:** سگی است که بدون صاحبان خود در بعضی از اوقات شبانه روز در مکان های عمومی رها می باشد.

قانون مجازات اسلامی: مجموعه مواد قوانین مجازات اسلامی (حسب مورد)

محل نگهداری حیوانات بدون صاحب: به مکانی اطلاق می‌گردد که توسط شهرداری‌ها به منظور نگهداری حیوانات بدون صاحب و کنترل جمعیت حیوانات ناقل بیماری به انسان در خارج از محدوده مناطق مسکونی بر اساس مشخصات عنوان شده در بند الف ماده ۵ دستورالعمل کنترل جمعیت سگهای ولگرد به روش زنده‌گیری ایجاد می‌گردد.

فرم مسئولیت پذیری: فرمی می‌باشد که در ۳ نسخه تنظیم و بر اساس مفاد آن صاحب سگ متعهد به نگهداری اصولی از حیوان می‌گردد. (به شرح پیوست ۱)

فرم وضعیت عمومی حیوان: فرمی می‌باشد که در ۳ نسخه تنظیم و بر اساس مفاد آن سلامتی عمومی سگ مورد بررسی و نحوه نگهداری صاحب سگ تعیین می‌گردد. (به شرح پیوست ۳)

ستاد مرکزی کنترل جمعیت حیوانات ناقل بیماری به انسان: این ستاد با ریاست سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌های کشور و عضویت دستگاه‌ها و سازمان‌های مرتبط به منظور کنترل جمعیت حیوانات ناقل بیماری به انسان در سطح ملی تشکیل گردیده است.

شیوه نامه: شیوه نامه نظارت بر نحوه نگهداری سگ‌های گله و نگهبان

ماده ۴: شرح وظایف

بر اساس مفاد این شیوه نامه وظایف واحدها و دستگاه‌های ذیربط به شرح ذیل می‌باشند:

- کارگروه استان کنترل جمعیت حیوانات ناقل بیماری به انسان موظف است نسبت به برنامه ریزی-بستر سازی و هماهنگی لازم برای تحقق اهداف شیوه نامه اقدام نماید.

- سازمان دامپزشکی کشور باتوجه به شرح وظایف قانونی خود موظف است:

۱. نسبت به واکسیناسیون و شناسنامه دار کردن سگ‌های صاحب دار طبق برنامه مشخص و مدون اقدام نماید.

۲. نسبت به پیگیری، تکمیل و جمع‌آوری فرم مسئولیت‌پذیری بر اساس فرم پیوست ۱ اقدام نماید.

۳. نسبت به نگهداری و تهیه بانک اطلاعاتی سگ‌های صاحب دار در روستاها و شهرها بر اساس فرم پیوست شیوه نامه اقدام نموده و گزارش عملکرد اقدامات و بانک اطلاعات سگ‌های صاحب‌دار هر شش ماه یک بار به کارگروه استانی و ستاد مرکزی ارسال گردد.

***تبصره ۱-** ضوابط اجرایی این ماده توسط سازمان دامپزشکی کشور حداکثر پس از گذشت ۶ ماه از ابلاغ این شیوه‌نامه، تهیه و به زیرمجموعه ذیربط ابلاغ می‌گردد.

***تبصره ۲-** شهرداری‌ها، بخش‌داری‌ها، دهیاری‌ها و خانه‌های بهداشت شهری و روستایی موظفند در چهارچوب وظایف قانونی، همکاری‌های لازم را با سازمان دامپزشکی کشور در خصوص اجرای برنامه‌های فوق بعمل آورند. -وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی کشور و سازمان دامپزشکی همکاری‌های لازم در خصوص ارائه آموزش‌های موردنیاز به افراد جامعه و صاحبان سگ‌ها در مناطق شهری و روستایی بعمل آورند.

-شهرداری‌ها، بخش‌داری‌ها و دهیاری‌ها موظف به اطلاع رسانی عمومی و معرفی طرح از طریق صدور فراخوان، نصب پلاکارد، توزیع بروشور در خانه‌های بهداشت، بخش‌داری‌ها، دهیاری‌ها، مدارس و... می‌باشند.

ماده ۵: وظایف صاحب سگ

پس از تکمیل فرم مسئولیت پذیری توسط صاحب سگ، صاحب سگ موظف به رعایت موارد ذیل خواهد بود:

- صاحب سگ در رابطه با کلیه امور مرتبط با بهداشت و نگهداری حیوان مسئول است.

- صاحب سگ موظف به تامین غذا، لانه و کلیه احتیاجات حیوان خود است.

- رهاسازی سگ بدون حضور صاحب درمعا بر و محیط های مسکونی و اماکن عمومی ممنوع است.

- صاحب سگ ملزم به رعایت موازین شرعی، پیگیری واکسیناسیون، قلابه گذاری، ثبت شناسنامه و درمانهای دوره ای حیوان است.

- صاحب سگ موظف است سگ های مازاد بر نیاز خود را به محل نگهداری حیوانات بدون صاحب تحویل و از رهاسازی در محیط پرهیز نماید.

***تبصره ۱:** در صورت عدم رعایت هر یک از موارد فوق، مطابق مواد قانون مجازات اسلامی با صاحب سگ برخورد خواهد شد. (پیوست شماره ۲)

***تبصره ۲:** در صورتی که بر اثر هرگونه سهل انگاری صاحب سگ نسبت به موارد فوق، سگ در معابر و مکان های عمومی رها شده یا موجب بروز حادثه ای برای افراد گردد، حیوان به عنوان نیمه ولگرد شناخته شده و واحد زنده گیری سگ های ولگرد می تواند بر اساس مفاد دستورالعمل کشوری اقدام نماید. ضمناً پرداخت غرامت بروز هر گونه حادثه بر عهده صاحب سگ می باشد. (پیوست شماره ۲ بر اساس ماده ۵۲۲ قانون مجازات اسلامی)

***تبصره ۳:** کارگروه استانی کنترل جمعیت حیوانات ناقل بیماری به انسان موظف است نسبت به جمع آوری اطلاعات و اطلاع رسانی در خصوص محل های نگهداری حیوانات بدون صاحب (موضوع ماده ۵ دستورالعمل کنترل جمعیت سگ های ولگرد به روش زنده گیری ابلاغی سال ۸۷) به عموم مردم و صاحبان سگ های مازاد اقدام نماید.

ماده ۷: به روز رسانی

این شیوه نامه توسط ستاد مرکزی کنترل جمعیت حیوانات ناقل بیماری به انسان قابل اصلاح و به روز رسانی است.

ماده ۸: نظارت بر اجرای شیوه نامه

نظارت بر حسن اجرای این شیوه نامه در شهرها و روستاهای کشور بر عهده کارگروه استانی کنترل جمعیت حیوانات ناقل بیماری به انسان و نظارت عالی بر عهده ستاد مرکزی است.

این شیوه‌نامه در ۹ ماده و پنج تبصره در تاریخ ۳۰/۱۰/۹۲ طی نامه شماره ۲۵۵۲۳ برای کلیه کارگروه‌های استانی کنترل جمعیت حیوانات ناقل بیماری به انسان ارسال و از تاریخ ارسال لازم الاجرا می‌باشد.

اعضاء تخصصی ستاد مرکزی کنترل جمعیت حیوانات ناقل بیماری به انسان

محمد مهدی گویا

رئیس مرکز مدیریت بیماری‌های واگیر وزارت بهداشت در مان و آموزش پزشکی کشور

عبدالمیر رضایی

مدیرکل دفتر بهداشت و مدیریت بیماری‌های دامی سازمان دامپزشکی کل کشور

کاظم ندافی

رئیس مرکز سلامت محیط و کار وزارت بهداشت در مان و آموزش پزشکی کشور

مجید عبدالهی

مدیرکل دفتر هماهنگی عمرانی و خدمات روستایی سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌های کشور

مسعود احمدی

مدیرکل دفتر هماهنگی عمرانی و خدمات شهری سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌های کشور

فرم مسئولیت پذیری نگهداری از سگ‌های گله و نگهبان

اینجانب (نام و نام خانوادگی) فرزند _____ به شماره شناسنامه _____ کدملی _____ ساکن _____

عنوان سگ	شناسنامه بهداشتی	مشخصات ظاهری	جنس	سن	نژاد	مشخصات
						تعداد
گله ☐ نگهبان ☐	دارد ☐ ندارد ☐					سگ ۱
گله ☐ نگهبان ☐	دارد ☐ ندارد ☐					سگ ۲
گله ☐ نگهبان ☐	دارد ☐ ندارد ☐					سگ ۳
گله ☐ نگهبان ☐	دارد ☐ ندارد ☐					سگ ۴
گله ☐ نگهبان ☐	دارد ☐ ندارد ☐					سگ ۵

به عنوان صاحب سگ / سگ‌های فوق متعهد می‌گردم:

- در صورت فرار، معدوم شدن یا تلف شدن حیوان، مراتب را حداکثر ظرف ۳ روز به دهیاری یا شهرداری مربوطه، خانه بهداشت روستایی یا مراکز بهداشتی درمانی شهری مرتبط اعلام می‌نمایم.
- با علم و اطلاع کامل از مواد قانونی مندرج در پیوست شماره ۲ و وظایف صاحب سگ مندرج در بند ماده پنج شیوه‌نامه نظارت بر نحوه نگهداری سگ‌های گله و نگهبان، تعهد خود را نسبت به رعایت کامل موارد ذکر شده اعلام داشته و در صورت عدم ایفاء تعهد و هرگونه سهل انگاری در نگهداری حیوان خویش (سگ نگهبان و گله) مطابق با قوانین کیفری و حقوقی، ضامن بوده و مسئول خسارات حاصله خواهم بود.

نام و نام خانوادگی: _____ اثر انگشت: _____ امضاء: _____ تاریخ تکمیل: _____

این فرم در ۳ نسخه مشابه که به منزله واحد می‌باشند، تنظیم و یک نسخه در اختیار صاحب سگ و یک نسخه در اختیار شبکه دامپزشکی و نسخه دیگر در اختیار دهیاری / شهرداری قرار می‌گیرد.

۱- ماده ۵۰۱ قانون مجازات اسلامی

هرگاه کسی به روی شخصی سلاح بکشد یا حیوانی مانند سگ را به سوی او برانگیزد یا هر کار دیگری که موجب هراس او می‌گردد مانند فریاد کشیدن یا انفجار صوتی انجام دهد و بر اثر این ارباب، شخص بمیرد یا مصدوم گردد حسب مورد بر اساس تعاریف انواع جنایات به قصاص یا دیه محکوم میشود.

۲- ماده ۵۲۲ قانون مجازات اسلامی

متصرف هر حیوانی که از احتمال حمله آن آگاه است باید آن را حفظ نماید و اگر در اثر تقصیر او، حیوان مزبور به دیگری صدمه وارد سازد، ضامن است. ولی اگر از احتمال حمله حیوان آگاه نبوده و عدم آگاهی ناشی از تقصیر او نباشد، ضامن نیست.

تبصره ۱- نگهداری حیوانی که شخص توانایی حفظ آن را ندارد، تقصیر محسوب می‌شود.

تبصره ۲- نگهداری هر وسیله یا شیء خطرناکی که دیگران را در معرض آسیب قرار دهد و شخص قادر به حفظ و جلوگیری از آسیب‌رسانی آن نباشد، مشمول حکم تبصره (۱) این ماده است.

۳- ماده ۵۲۳ قانون مجازات اسلامی

هرگاه شخصی با اذن کسی که حق اذن دارد، وارد منزل یا محلی که در تصرف اوست، گردد و از ناحیه حیوان یا شیئی که در آن مکان است صدمه و خسارت ببیند، اذن‌دهنده ضامن است، خواه آن شیء یا حیوان قبل از اذن در آن محل بوده یا بعداً در آن قرار گرفته باشد و خواه اذن‌دهنده نسبت به آسیب‌رسانی آن علم داشته باشد خواه نداشته باشد.

تبصره - در مواردی که آسیب مستند به مصدوم باشد مانند آنکه واردشونده بدانند حیوان مزبور خطرناک است و اذن‌دهنده از آن آگاه نیست و یا قادر به رفع خطر نمی‌باشد، ضامن متفی است.

۴- ماده ۵۲۵ قانون مجازات اسلامی

هرگاه شخصی عملی انجام دهد که موجب تحریک یا وحشت حیوان گردد ضامن جنایتهایی است که حیوان در اثر تحریک یا وحشت وارد می‌کند مگر آنکه عمل مزبور مصداق دفاع مشروع باشد.

۵- ماده ۵۱۲ قانون مجازات اسلامی

هرگاه شخصی در محلهایی که توقف در آنها مجاز نیست، توقف نماید یا شیء و یا حیوانی را در این قبیل محلها مستقر سازد یا چیز لغزندهای در آن قرار دهد و دیگری بدون توجه به آنها در اثر برخورد یا لغزش مصدوم شود یا فوت کند یا خسارت مالی ببیند، شخص متوقف یا کسی که آن شیء یا حیوان را مستقر نموده یا راه را لغزنده کرده است، ضامن دیه و سایر خسارات میباشد مگر آنکه عابر با وسعت راه و محل عمداً با آن برخورد کند که در این صورت نه فقط خسارت به او تعلق نمی‌گیرد بلکه عهده‌دار خسارت وارده نیز می‌شود.

۶- ماده ۱ قانون مسئولیت مدنی

هر کس بدون مجوز قانونی عمداً یا در نتیجه بی احتیاطی به جان یا سلامتی یا مال یا آزادی یا حیثیت و شهرت تجارتنی یا به هر حق دیگر که به موجب قانون برای افراد ایجاد گردیده لطمه‌ای وارد نماید که موجب ضرر مادی یا معنوی دیگری شود، مسئول جبران خسارات ناشی از عمل خود می‌باشد.

۷- ماده ۲ قانون مسئولیت مدنی

در موردی که عمل وارد کننده زیان موجب خسارت مادی یا معنوی زیان‌دیده باشد، دادگاه پس از رسیدگی و ثبوت امر او را به جبران خسارات مزبور محکوم نماید و چنانچه عمل وارد کننده زیان موجب یکی از خسارات مزبور باشد دادگاه او را به جبران همان نوع خساراتی که وارد نموده محکوم خواهد نمود.

۸- ماده ۵ قانون مسئولیت مدنی

اگر در اثر آسیبی که به بدن یا سلامتی کسی وارد شده در بدن او نقصی پیدا شود یا قوه کار زیان دیده کمین گردد و یا از بین برود و یا موجب افزایش مخارج زندگانی او بشود وارد کننده زیان مسئول جبران کلیه خسارات مزبور است.

پیوست شماره ۳

تعیین وضعیت عمومی و شرایط نگهداری از سگ

اینجانب..... با در نظر گرفتن موارد ذیل و با مشاهده وضعیت ظاهری /محل نگهداری از سگ با نژاد جنس... سن..... و با مشخصات ظاهری..... گواهی می‌کنم که آقا/ خانم..... در واحد اپیدمیولوژیک..... با شماره کد اپیدمیولوژیک..... سگ مذکور را در شرایط نگهداری می‌کند.

توضیحات (توصیه‌ها و تغییرات مورد نظر در صورتی که سگ در شرایط نامناسب باشد):

موارد در نظر گرفته شده:

- پوشش مو (وجود انگل‌های خارجی)
- مشاهده علایمی که دال بر وجود بیماری در سگ باشد (مانند ترشحات چرکی از بینی و چشم، بی حالی و...)
- وضعیت بدنی (شرایط نامناسب بدنی به صورتی که دنده‌ها و کلیه برجستگی‌های استخوانی بدون حضور چربی قابل لمس، مشاهده و ملامسه گردد)
- داشتن سرپناه برای حفاظت در مقابل شرایط نامساعد جوی

آقا / خانم با توجه به اینکه سگ تحت حفاظت شما در شرایط مناسب نگهداری نشده است، لذا می‌بایست نسبت به رعایت موارد ذکر شده و انجام تغییرات مورد نظر اقدام لازم را صورت دهید، در غیر این صورت به دلیل عدم صلاحیت در نگهداری، سگ از شما گرفته و به مراجع مسئول تحویل داده می‌شود.

امضاء و مهر دامپزشک

این پیوست در سه نسخه تهیه و در اختیار صاحب سگ، دهیاری و فرد تکمیل کننده فرم قرار خواهد گرفت.